

УЛУЧШЕНИЕ СРЕДСТВ МЕХАНИЗАЦИИ ДЛЯ РЕМОНТА МАЛОГАБАРИТНЫХ МАШИН В ФЕРМЕРСКИХ ХОЗЯЙСТВАХ

Панина В.В., Асанов Р.Р.

Аннотация

В статье рассмотрен вопрос улучшения средств механизации для ремонта малогабаритных машин в фермерских хозяйствах.

IMPROVEMENT OF MEANS OF MECHANIZATION FOR REPAIR OF SMALL-SIZED MACHINES IN FARMS

V. Panina, R. Asanov

Summary

A question of improvement of means of mechanization for repair of small-sized machines in farms is considered In a paper. At the expense of building universal stands for disassembly, assembly and test of nodes of engineering subject to repair.

УДК 631.363

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ КОРМОРОЗДАВАЧІВ КТУ – 10, КТУ – 10А, КТУ – 10 – 03А

Мілько Д.О. к.т.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет

8(0619)-42-05-70

Анотація – в статті викладено матеріали щодо розвинення функціональних можливостей кормороздавачів у напрямку вивільнення загальнофермської техніки та збереження паливно – мастильних матеріалів.

Ключові слова – кормороздавач, вивантаження консервованих кормів, самозавантажувальний кормороздавач.

Постановка проблеми. В Україні щороку використовуватися 45 - 60 млн. т консервованих кормів, або 8 - 9 млн. т кормових одиниць, що складає 20 - 22% від раціону стійлового періоду. Їх застосування дає змогу

зберегти до 85 - 90% сухої речовини та понад 60% каротину, що дозволяє використовувати високоврожайні культури у період найбільшої поживності і створювати їх багаторічні запаси.

Силосування - один із найпростіших способів консервування зелених кормів. Добраякісний силос протягом зимового періоду забезпечує досить високу продуктивність тварин і якість продукції. Він служить основним кормом жуйних тварин у стійловий період, складаючи за поживністю до 18%. Проте практично коровам дають 25 - 30 кг кукурудзяного силосу або 30% від поживності раціону, але ця величина може досягти 30 - 40 кг у раціонах дійних і 20 - 25 кг - сухостійних корів. Значно більшу частку займає він при відгодівлі.

Важливе значення при заготівлі консервованих кормів мають сховища. Вони повинні бути економічно вигідними і забезпечувати якісне зберігання корму та високий рівень механізації завантаження й вивантаження, надійну герметизацію.

Зараз у капітальних сховищах зберігається біля 40% цих кормів, із яких 90 - 95% у траншеях, які є найпоширенішим видом сховищ, при чому переважно використовуються наземні траншеї. Вони більш зручні в експлуатації і дають змогу при дотриманні технології збирання, транспортування, завантаження й зберігання одержувати консервований корм високої якості, навіть при зберіганні на протязі декількох років.

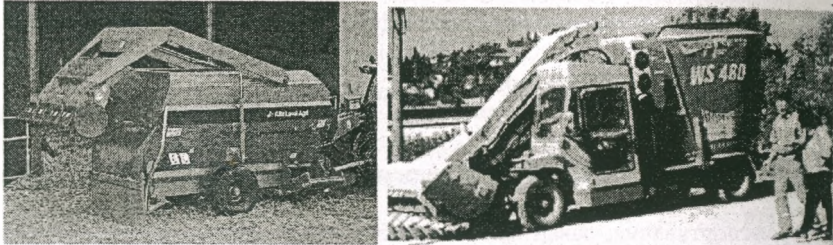
Тому на сучасному тлі енергозбереження та економії паливно - мастильних матеріалів постає проблема уніфікації засобів для забезпечення вивантаження, транспортування та роздачі консервованих кормів. Вирішення цієї проблеми дозволить значно скоротити парк машин, відповідно і витрати щодо їх утримання, а також перейти на інші види енергії без використання палива взагалі, або зі значним зниженням його використання.

Аналіз останніх досліджень. Аналіз останніх досліджень показує світову тенденцію використання самозавантажувальних кормороздавачів (рис.1), як напівнавісних так мобільних. Але якщо уважно прослідкувати, у якості робочого органу використовується так званий фрезерний барабан. Чисельні дослідження і роботи по вдосконаленню фрезерних робочих органів, коли їх діаметри вибиралися від 400 до 850 мм, швидкість фрезерування від 5 до 20 м/с, а подачі робочого ходу від 0.01 до 0.1 м/с, не призвели до суттєвих змін і продуктивність не була вище 20 т/год., а енергоємність через витрати на деформацію кормового моноліту внаслідок безпідпiрного різання є високою і коливалась в межах 2.6 - 14.0 кДж/кг. Ріжучі гвинти мають значно кращі енергетичні показники (0.1 - 6.5 кДж/кг), але вони менш продуктивні (5 - 7 т/год.).

Мобільні вивантажувачі з вертикальним переміщенням робочого органу не мають значного розповсюдження, до того ж більшість з них закордонного виробництва. Існують також позиційні вивантажувачі з

розташуванням на бруствері, або днищу сховища. Але використання таких вивантажувачів економічно не доцільно.

Формулювання цілей статті. Використання пило-гвинтового вивантажувального робочого органу, що працює за технологічною схемою вертикального переміщення у поєднанні з кормороздавачами, які вже набули широкого розповсюдження дозволить раціонально використовувати мале зчеплення шарів корму в горизонтальній площині, що дає змогу значно зменшити питомі енерго- та матеріаловитрати, а також скоротить парк спеціалізованої техніки та забезпечить високий рівень уніфікації. Тому як завдання можна вважати утворення машини, яка б поєднала в собі науковий досвід у галузі заготівлі кормів з існуючими машинами, які набули широкого розповсюдження.

а)

б)

Рис. 1. Самозавантажувальні кормороздавачі:

а) напівпричепний; б) мобільний

Основна частина. Головний недолік фрезбарабанів - низька продуктивність (до 12-16 т/год) та висока енергоємність (у межах від 2.6-5.2 кВт-год/т), до того ж гвинтові фрезбарабани незадовільно працюють на подрібненому кормі з довжиною частинок понад 30 мм.

Пило-гвинтові робочі органи виконуються як з однаковою частотою обертання пили і гвинта, так і з різними, коли пила відрізає вертикальну стіну шару корму в найменш енергоємному режимі, а гвинт зчісує цей шар. Продуктивність вивантаження силосу гладким гвинтом становить до 90 т/год, сінажу - 63 т/год., для ріжучого гвинта з кутом розстановки ножів 20° ці величини становлять відповідно 80 і 50 т/год. Мінімальні енергоємності для цих показників будуть 0.57, 0.67, 0.75 і 0.87 кДж/кг. Таким чином, найбільш перспективним в плані енерго- і матеріалоаощадження є пило-гвинтовий робочий орган.

При проведенні експериментальних досліджень визначалися показники залежності роботи пило-гвинтового відокремлювача від конструктивних і технологічних параметрів, а саме, висоти розташування вивантажуваного корму H , глибини врізання L , швидкості вертикальної подачі V_n і кількості ножів на кроці гвинта n .

В процесі роботи згідно з методикою було визначено продуктивність вивантаження і потужність приводу та, виходячи з них, розраховано енергоємність процесу.

В результаті обробки отриманих даних отримано регресійні залежності функцій відгуку, які представлені виразами (1), (2), (3).

$$Q_e = 0.031 + 0.8756H - 0.1111L - 6.3194V_n + 0.0822n - 0.0104HL + 0.625HV_n + 447.9167LV_n - 0.0125Ln - 3.3333V_n n - 0.225H^2 - 25HLV_n \quad (1)$$

Дисперсія неадекватності рівняння регресії $SS_{if} = 0.1035$, дисперсія помилки дослідів $SS_y = 0.1192$, критерій Фішера $F(f_{if}=6, f_y=48) = 0.8685$. Таким чином рівняння адекватне на 95 % рівні довірчої ймовірності. Множинний коефіцієнт регресії становить $R_{y,r} = 0.9987$.

$$N_e = 17.3475 - 8.3822H - 32.7581L - 410.1273V_n + 0.2328n + 20.9219HL + 269.5313HV_n + 97.9167LV_n + 0.2125Ln + 0.8750V_n n + 0.5887H^2 - 842.1875HLV_n \quad (2)$$

Дисперсія неадекватності рівняння регресії $SS_{if} = 14,1103$, дисперсія помилки дослідів $SS_y = 6,4836$, критерій Фішера $F(f_{if}=6, f_y=48) = 2,1763$. Таким чином рівняння адекватне на 95 % рівні довірчої ймовірності. Множинний коефіцієнт регресії становить $R_{y,r} = 0.9345$.

$$E_e = 9.6741 - 0.3756H - 17.866L - 217.7816V_n + 0.22n + 1.6727HL + 13.1839HV_n + 57.9375LV_n - 0.1579Ln - 2.7863V_n n + 0.1351H^2 - 78.7656HLV_n \quad (3)$$

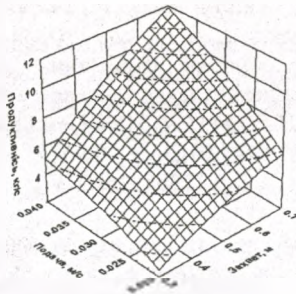
Дисперсія неадекватності рівняння регресії $SS_{if} = 15,0509$, дисперсія помилки дослідів $SS_y = 6,5871$, критерій Фішера $F(f_{if}=6, f_y=48) = 2,2849$. Таким чином рівняння адекватне на 95 % рівні довірчої ймовірності. Множинний коефіцієнт регресії становить $R_{y,r} = 0.9240$.

На рис. 2 наведені парні взаємодії факторів.

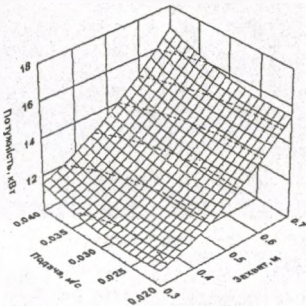
Аналіз парних взаємодій факторів ширини захвату робочого органа і швидкості подачі показує, що продуктивність вивантаження збільшується як із зростанням першого, так і другого фактора, причому ці залежності майже однакові.

Висновки. Таким чином ми вважаємо, що застосування пило – гвинтового відокремлювача (рис. 3а) вертикальної подачі разом з кормороздавачами типу КТУ – 10, КТУ – 10А, КТУ – 10 – 03А (рис. 3б), є перспективним напрямком вдосконалення вітчизняної техніки та кроком у напрямку уніфікації технічних засобів вивантаження, змішування та роздавання консервованих кормів. Слід додати тільки одне, що при використанні пило – гвинтового відокремлювача необхідно застосування транспортувальних засобів для навантаження безпосередньо бункеру роздавача. Транспортуючими пристроями у навантажувачів безперервної можна використати вже відомі вентилятори-кидалки (ексгаустери), пневмотранспортери, скребкові, стрічкові та шнекові транспортери. Найбільшого поширення набули більш компактні вентилятори-кидалки, хоч вони енергомісткі та малопродуктивні (до 20 т/год.) і при низьких

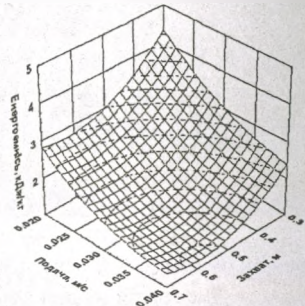
температурах навколишнього повітря переохолоджують вивантажуваний корм.

- продуктивність

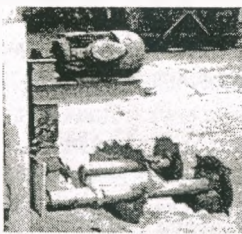

- потужність

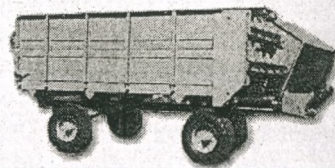

- питома енергоємність

Рис. 2. Залежності показників процесу від ширини захопту і швидкості подачі

а)

б)

Рис. 3. Елементи для конструктивного поєднання, та підвищення функціональних можливостей кормороздавачів:

а) пило – гвинтовий робочий орган; б) кормороздавач КТУ – 10 – 03А.

Література

1. Привало О.С. Заготівля, зберігання і використання кормів /О.С. Привало, М.М. Борисенко, В.І. Єрмоленко - К.: Урожай, 1981. -176 с.

2. Даниленко Й.А. Силосування та консервування кормів / Й.А. Даниленко, К.О. Перевозіна, М.В. Польщіков. - К.: Урожай, 1982.-184 с.
3. Спесивцева И.А. Санитария кормов / И.А. Спесивцева, Б.Н. Хмелевский. - М.: Колос, 1975 - 336 с.
4. Відомчі норми технологічного проектування: Скотарські підприємства: ВНТП-СГіП-46-1.94: Вводиться вперше /Мінсільгосспрод України. -К.: Ноосфера, 1994. -60 с.
5. Воробьев Б.С., Судай В.Д. та ін. Заготівля та консервування зелених кормів.-К.: Урожай, 1978. - 168 с.
6. Відомчі норми технологічного проектування: Скотарські підприємства: ВНТП-СГіП-46-1.94: Вводиться вперше /Мінсільгосспрод України. -К.: Ноосфера, 1994. -60 с.
7. Болтянский Б.В. Обгрунтування процесу вивантаження силосу та параметрів кидального пило-гвинтового робочого органу позиційного навантажувача: Дис...канд.техн.наук: 05.20.01. – Мелітополь, 1999 – 173 с.
8. Рубцов Г.М. Оборудование для выгрузки силоса из траншей / Г.М. Рубцов , А.А. Кутлиббетов // Сельское хозяйство за рубежом № 1. - 1974.- С. 35-41.

ПУТИ УЛУЧШЕНИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ КОРМОРАЗДАТЧИКОВ КТУ – 10, КТУ – 10А, КТУ – 10 – 03А.

Милько Д.А.

Аннотация

В статье изложены материалы о развитии функциональных возможностей кормораздатчиков по направлению освобождения фермерской техники и сохранения горюче-смазочных материалов.

WAYS OF IMPROVEMENT OF FUNCTIONALITIES OF FOODTAKERS KTU - 10, KTU - 10A, KTU - 10 - 03A

D. Milko

Summary

The materials about development of functionalities foodtakers are stated at development of farmer engineering and savings of the oil-greased materials are discussed in clause.